

Aquest paper és la crònica i alhora l'estat de la qüestió d'un treball que vam començar a principi del 2015 i que encara es troba en curs d'elaboració. Hi exposem de manera detallada, però concisa, les raons que ens van empènyer a iniciar-lo, la metodologia que hi seguim, les fases que ja donem per superades i les que falten per poder donar la feina per acabada. Així mateix, hi detallem en annex les fonts bibliogràfiques i els repertoris lexicogràfics de què ens hi hem servit.

1. Sobre la necessitat de revisar els diccionaris normatius

Si algú cerca el significat de la paraula 'folklore' al *Diccionari de la llengua catalana* de l'Institut d'Estudis Catalans (DIEC2), hi trobarà dues definicions: la primera, «conjunt de tradicions, de creences, de llegendes i de dites populars», fa referència a un fenomen cultural que s'hi concep com un agregat de manifestacions de caràcter divers; la segona, «estudi d'aquestes tradicions, creences, etc.», fa referència a la disciplina que s'ocupa d'aquest fenomen cultural. I si hi cerca la paraula 'rondalla', que no figura de manera explícita entre les manifestacions del folklore, com acabem de veure, hi trobarà que és una «narració generalment breu, popular, sovint de transmissió oral, de caràcter fantàstic, llegendari o amb elements reals, destinada especialment a l'entreteniment dels infants», una definició que es complementa amb la frase «contar rondalles les vetlles prop del foc», a manera d'exemple contextualitzador.

Durant les discussions i els debats de la IX Trobada del Grup d'Estudis Etnopoètics, que va tenir lloc a Vic entre el 7 i el 9 de novembre de 2013, en qualche moment es van esmentar les dues definicions que acabem de transcriure i aleshores va sorgir la idea que potser calia revisar els termes relacionats amb l'etnopoètica que inclou el diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans, a partir de la constatació que les definicions de molts dels que s'hi recullen han quedat obsoletes o són manifestament millorables. Tot plegat, però, va quedar només en una proposta.

Va ser durant l'assemblea anual del Grup corresponent a la X Trobada, que va tenir lloc a Banyoles entre el 7 i el 8 de novembre de 2014, que es va acordar crear una comissió, integrada pels dos membres que signem aquest text, perquè preparàs la proposta de revisió terminològica a fi que el Grup la pogués debatre i, finalment, la pogués fer arribar als responsables de la Comissió de Lexicografia de la Secció Filològica i, si escau, també del Termcat.

A l'XI Trobada, que va tenir lloc a Andorra el 13 i el 14 de novembre de 2015, ja vàrem presentar a l'assemblea uns primers materials encara provisionals, però que varen resultar ser més extensos del que havíem previst inicialment. I va ser llavors també que vàrem veure que la materialització última d'aquesta tasca podria ser doble: d'una banda, constituiria la proposta de revisió terminològica dels diccionaris generals (el DIEC2 però també el *Diccionari normatiu valencià*, que l'Acadèmia Valenciana de la Llengua havia aprovat el febrer de 2014) i, de l'altra, podria constituir-se en una obra de caràcter especialitzat. Vam proposar a l'assemblea d'articular la trobada del 2016 en format de seminari per tractar-hi sobre aquests materials de manera monogràfica, però la proposta no va reeixir i finalment es va acordar de crear una comissió que tingués com a objectiu elaborar un document amb vista a la revisió terminològica dels diccionaris normatius generals perquè, el 2016, el pogués aprovar l'assemblea i s'hi va convidar algú

d'aquesta comissió perquè explicàs a la propera trobada el treball metodològic que havia seguit. La comissió, però, va continuar estant constituïda pels dos membres inicials, que vam continuar treballant en l'elaboració dels materials.

A la XIII Trobada del Grup, que va tenir lloc a Sueca els dies 11 i 12 de novembre de 2016, vam presentar, en forma de document de treball, una versió d'aquests materials que ja donàvem per completa respecte de la fase inicial d'arregla, buidatge i ordenació de fonts i d'autoritats.

2. El document de treball

A l'efecte de fer les propostes de revisió de la terminologia etnopoètica inclosa al DIEC2 i al DNV vam elaborar de manera cooperativa un document de treball que té caràcter obert i que s'ha de nodrir encara de les aportacions que li han de donar la forma definitiva en una segona fase proponent.

La fase inicial va consistir en un buidatge selectiu de diverses fonts lexicogràfiques i obres especialitzades en etnopoètica i folklore. Vam partir, d'entrada, de la selecció a priori dels que ens van semblar la primera i la segona esferes de l'àmbit científic de l'etnopoètica i el folklore que haurien de ser presents en un diccionari general i normatiu de la llengua. Vam considerar que s'ho pagava registrar de manera específica la presència d'aquesta selecció en el DIEC2 i en el DNV. D'aquesta manera, es pot copsar què hi ha, què hi falta i què, en funció d'ambdós factors, caldria canviar-hi o incorporar-hi.

2.1 La proposta de revisió d'accepcions i de vocables de nova incorporació

En l'estat actual del document de treball, aquesta n'és la part central i els materials hi apareixen disposats de la manera següent:

2.1.1 Els vocables apareixen ordenats alfabèticament i, quan s'escau, en la ubicació que els pertoca dins d'un hipotètic camp conceptual de l'etnopoètica. Aquest camp conceptual respon de manera fidel al que es desprèn d'Oriol (2002), d'on vam extreure la llista dels termes, amb la definició que se n'hi fa, perquè —a banda de l'autoritat que tothom li reconeix— és el recull més sistemàtic i fiable que, en l'ordre de la definició, tenim a hores d'ara. La llista de vocables, que pensem que és molt sistemàtica i clara, segueix la línia interpretativa de Josep M. Pujol i de la concepció actual i científica del folklore i l'etnopoètica, la qual cosa hi aporta un grau de coherència prou elevat. Vam elaborar la proposta de vocables a partir dels criteris següents:

a) S'hi dona entrada als gèneres i als subgèneres etnopoètics principals, sobretot, per bé que no exclusivament, als que són o han estat vigents en el domini etnopoètic català, que entenem que és aquell que es correspon amb els dominis de la llengua catalana. El document de base, que segueix el mateix criteri de presència en el domini etnopoètic, és la proposta d'Oriol (2002). Així, per exemple, hi hem inclòs: acudit, anècdota, antirondalla, balada, bertranada, cançó, cançó de ronda (i etc.), cantarella, conolada, contarella, copla, dedicatòria, enigma, entrebancallengües, epistolografia, facècia, folklore de fotocòpia, folklore *on line*, follià, glosa, glosat, grafit, llegenda (i etc.), mimologisme, mite, parèmia, romanç, rondalla, rondalla d'animals (i etc.), succeït, tradició, trobo, wellerisme, xibolè...

b) S'hi inclouen, d'altra banda, els vocables referits als contenidors específics dels materials etnopoètics i als actors específics de folklore quan són caracteritzats pel gènere. En aquest sentit, hi figuren termes com: cançoner, caramellaire, corrandista, folliàire, glosador, grafit, llegendari, refranyer, romancer, rondallaire, rondallari...

c) Finalment, i com no podia ser d'una altra manera, hi tenen presència els vocables específics i fonamentals de la teoria del folklore verbal i de l'etnopoètica. Es tracta de termes com al·lomotiu, cançonística, context, etnopoètica, folklore, fórmula, fraseologia, llegendística, motivema, motiu, oral, oralitat, rondallística, tipus, tradició, popular...

2.1.2 Després de cada vocable i del camp semàntic a què correspon ve l'apartat dedicat a les fonts i a les autoritats. En primer lloc, quan ho hem trobat escaient, s'hi ha donat entrada a les obres de referència no catalanes, que hi apareixen per ordre cronològic de publicació, i seguidament, a les catalanes, ordenades segons el mateix criteri. Aquesta disposició permet resseguir els deutes, les filiacions i l'evolució dels plantejaments de cada autor i de no pocs termes i conceptes.

a) Els referents no catalans [Llista 1 de l'Annex] inclouen un espectre variat de publicacions que va des d'obres de consulta, com diccionaris i enciclopèdies especialitzats, fins a articles publicats en revistes científiques, sense deixar de banda llibres i monografies. Hi tenen una presència destacada Alan Dundes i Heda Jason, dos folkloristes i teòrics que han tingut una importància cabdal en la configuració de la folklorística i l'etnopoètica tal com es coneixen i es practiquen avui dia en l'àmbit acadèmic i universitari dels Països Catalans.

b) Entre els referents catalans [Llista 2 de l'Annex], Josep M. Pujol i Carme Oriol són en primera instància les fonts de preferència i, eventualment, hem recorregut a treballs d'altres investigadors si és que aporten un valor decisiu, complementari o de contrast que enriqueixi el que cal tenir en compte per formular una definició. L'elecció, pràcticament procedimental, de Pujol i d'Oriol es correspon amb la importància de la seva tasca en relació amb la revisió específica de vocables del DIEC2 i del DNV i es fonamenta en quatre aspectes decisius: el seu esforç de definició teòrica del folklore, especialment valuós per a la finalitat d'aquest document de treball; de manera singular, la seva atenció sistemàtica a l'esclariment dels gèneres etnopoètics (Pujol, al llarg de la seva obra folklorística sencera i Oriol, sobretot, al seu manual universitari d'introducció a l'etnopoètica); la concepció del folklore i una praxi de la ciència folklòrica completament actuals que encarnen, dels quals Pujol en va ser el veritable artífex introductor als Països Catalans, i, finalment, el mestratge que els reconeix una part molt significativa de la comunitat dels folkloristes i dels especialistes en etnopoètica del domini català.

c) Seguidament, es dona entrada a les referències lexicogràfiques que han estat objecte de buidatge [Llista 3 de l'Annex]. Hi figuren de manera sistemàtica els tres diccionaris generals més reconeguts —el d'Enciclopèdia Catalana, de caràcter propositiu, i els normatius de l'Institut i de l'Acadèmia Valenciana—, el *Diccionari català-valencià-balear* —que l'IEC ha assumit i que té l'avantatge de la completeness del domini lingüístic i de la dimensió diacrònica del cabal lèxic—, els de sinònims d'Albert Jané —assumit normativament per l'IEC— i de Manuel Franquesa —que és l'altra referència important quant a sinònims—, el *Diccionari del català contemporani* —diccionari descriptiu de la llengua catalana contemporània promogut per l'IEC— i el Cercaterm —el cercador terminològic del Termcat, promogut també per l'IEC. Quan hem cregut convenient d'incorporar-hi qualque referència, hem donat entrada també als diccionaris etimològics de Joan Coromines i als diccionaris històrics de Pere Labèrnia, Marià Aguiló i Josep Aladern, que tenen només un valor indicial o testimonial però que no deixen de tenir un interès acreditatiu de la presència *històrica* en la llengua catalana d'aquest vocabulari i de les accepcions més ordinàries que hi ha tingut. Aquests diccionaris *històrics* eventualment complementen la informació dels anteriors i, per bé

que també de forma molt ocasional, reflecteixen una certa imatge del folklore de la segona meitat del XIX (2a ed. Labèrnia, 1864-65) i primer quart del XX (Aladern, 1904-06 i Aguiló, 1915-34). Tan sols se n'han registrat els vocables quan hem cregut que aporten alguna cosa a tenir en consideració a efectes de definició que no s'hagi previst als altres diccionaris esmentats o bé per posar en relleu vacil·lacions, pervivències i arrelaments semàntics.

La selecció de fonts i autoritats que hem fet no té pretensió, lògicament, de ser exhaustiva, ni cal que ho sigui. Està pensada per facilitar la reflexió prèvia a la tasca proponent que podrà fer, en darrera instància, qualsevol membre del Grup. S'hi poden fer, per descomptat, altres aportacions que nosaltres no hàgim tingut l'oportunitat o l'encert de saber trobar. Hi ha fonts que corresponen a definicions, breus o no tan breus, d'un vocable. D'altres són expositives i pretenen aportar aspectes interessants sobre un vocable que es poden tenir en compte abans de definir-lo. Un tercer tipus de fonts respon a qüestions crítiques, igualment mereixedores de tenir en compte a l'hora de fer bones propostes de definició. En uns pocs casos un text s'ha repetit en llocs diversos — per a la comoditat dels lectors — si el contingut es referia simultàniament a diversos vocables implicats en aquesta selecció. Fins i tot hi hem inclòs fonts de les quals discrepem de manera oberta però que hem considerat que calia tenir present per poder oferir una perspectiva adequada de l'evolució de la folklorística i de l'etnopoètica als Països Catalans.

2.1.3 Tanca cada vocable la part proponent. L'hem estructurada en tres apartats perquè s'hi puguin incorporar:

a) la proposta de la comissió que l'assemblea va nomenar a la Trobada de Sueca, amb la finalitat que continuï, matisi i refini la feina que vam començar nosaltres i que està integrada per Joan Borja, Jaume Guiscafrè, Carme Oriol, Emili Samper, Josep Temporal i Vicent Vidal;

b) les aportacions, correccions i matisacions que eventualment hi puguin fer els altres membres del Grup;

c) la proposta definitiva que el Grup d'Estudis Etnopoètics haurà d'assumir com a pròpia i haurà de ratificar en l'assemblea corresponent.

Una vegada que vam considerar que el document de treball estava tancat, vam iniciar una altra fase, que passava, d'entrada, per ampliar el cercle dels contribuents a la tasca col·laborativa de proposar la llista de vocables que cal revisar i d'elaborar la llista final de vocables amb propostes de definició que caldrà sotmetre a la consideració de l'assemblea del Grup d'Estudis Etnopoètics. En el moment de redactar aquestes línies, aquesta tasca encara està per començar i constituirà, doncs, el gruix de la feina en la segona fase del treball.

La previsió que tenim és que aquesta fase proponent es dugui a terme en dues etapes. En la primera, s'hi han de treballar els vocables la definició dels quals es doni per bona i els que no impliquin gaire dificultats i dels quals, a tot estirar, proposarem que es modifiqui lleument la definició. En la segona, en canvi, s'hi hauran de treballar els termes que suposin una complexitat més gran i que puguin ser fins i tot controvertits, que exigiran sens dubte un exercici important de reflexió i de debat.

Sigui com sigui, el nostre propòsit no és de cap manera el d'assumir la feina dels lexicògrafs de la Secció Filològica o de l'Acadèmia Valenciana, sinó el de fer propostes raonades de modificació de definicions o d'incorporació de termes perquè les puguin estudiar i tenir en compte amb vista a les actualitzacions futures dels diccionaris normatius, si ho consideren convenient.

3. Més enllà dels diccionaris normatius

Si bé és cert que l'estímul inicial que ens va menar a fer aquesta feina va ser la voluntat de fer propostes als responsables dels diccionaris normatius vigents perquè hi incorporin vocables i revisin les definicions dels que ja hi ha, a mesura que hem anat desplegant la feina hem anat veient que les possibilitats d'explotació dels materials inclosos en el document de treball no s'exhaureixen en la seva formulació reduïda i concentrada de proposta de revisió terminològica i creiem que no s'hi haurien de reduir...

No ens cansarem de reconèixer la importància i la vàlua del manual universitari d'Oriol (2002). Encara ara, però, no hi ha disponible en català, no un diccionari enciclopèdic, sinó tan sols un glossari especialitzat en folklorística i etnopoètica, ni tampoc una crestomàtia, més o menys històrica i diversa de fonaments epistemològics, dels quals es puguin aprofitar els investigadors en etnopoètica, els estudiants d'aquesta disciplina, els activistes de l'anomenada *cultura popular i tradicional* i, fins i tot, el públic general que s'interessi per aquestes qüestions.

Els dos membres del Grup d'Estudis Etnopoètics que signem aquest paper tenim la determinació i la voluntat de treballar-hi i estem convençuts que no en serem els únics.

Annex

Oferim en aquest annex, ordenades en tres llistes, les referències a les fonts i a les autoritats que hem tingut en compte per elaborar el document de treball.

Llista 1

Fonts i autoritats no catalanes

- ATTARDO, S.; CHABANNE, J. (1992): «Jokes as text types». *Humor* 5-1/2: 165-176.
- BEN-AMOS, D. (2000): «Toward a Definition of Folklore in Context», dins Americo PAREDES, Richard BAUMAN (eds.), *Toward New Perspectives in Folklore*. Bloomington: Trickster Press [(1971): *Journal of American Folklore* 84: 3-15].
- (2014): «A Definition of Folklore: A Personal Narrative». *Estudis de Literatura Oral Popular/Studies in Oral Folk Literature* 3: 9-28, <<http://revistes.publicacionsurv.cat/index.php/elop>> [consulta: agost 2015].
- BRONNER, S. J. (2000): «The American Concept of Tradition: Folklore in the Discourse of Traditional Values». *Western Folklore* 59/2, p. 143-170.
- BRUNVAND, J. H. (1998): *The Study of American Folklore: An introduction*. 4th ed. New York: W. W. Norton.
- DÉGH, L. (2001): *Legend and Belief: Dialectics of a Folklore Genre*. Bloomington and Indianapolis: Indiana University Press.
- DÉLARUE, P.; TÉNÈZE, M. (2002): *Le conte populaire français*. Édition en un seul volume reprenant les quatre tomes publiés entre 1976 et 1985. Paris: Maisonneuve et Larose.
- DUNDES, A. (1964a): «From Etic to Emic Unites in the Structural Study of Folktales». *Journal of American Folklore* 75: 95-105.
- (1964b): *The Morphology of North American Indian Folktales*. Helsinki: Suomalainen Tiedeakatemia.
- (1965): «Structural Typology in North American Indian Folktales». Dins Alan DUNDES (ed.), *The Study of Folklore*. Englewood Cliffs, N. J.: Prentice-Hall: 206-215.
- (1980): «Texture, Text and Context». Dins Alan DUNDES, *Interpreting Folklore*. Bloomington: Indiana University Press: 20-32.
- (ed.) (1984): *Sacred narrative. Readings in the Theory of Myth*. Berkeley, Los Angeles, Londres: University of California Press.
- (2005): «Folkloristics in the Twenty-First Century». *Journal of American Folklore* 118/470: 385-408.
- ; PATER, C. R. (1975): *Work Hard and You Shall Be Rewarded: Urban Folklore from the Paperwork Empire*. Bloomington: Indiana University Press.
- (1987): *When you're up to your ass in alligators...: More Urban Folklore from the Paperwork Empire*. Detroit: Wayne State University Press.
- (1996): *Sometimes the Dragon Wins: Yet More Urban Folklore from the Paperwork Empire*. Syracuse: Syracuse University Press.

- (2000): *Why Don't Sheep Shrink When It Rains?: A Further Collection of Photocopier Folklore*. Syracuse: Syracuse University Press.
- GEORGES, R. (1975): «Towards a Structural Definition of the Riddle». Dins Alan DUNDES, *Analytic Essays in Folklore*. The Hague: Mouton Publishers: 95-102.
- GREEN, T. A. (ed.) (1997): *Folklore: An encyclopedia of beliefs, customs, tales, music, and art*. Santa Barbara, California: ABC-CLIO.
- HAASE, D. (ed.) (2008): *The Greenwood Encyclopedia of Folktales and Fairy Tales*. 3 vols. Westport, Connecticut/London: Greenwood Press.
- HOLBEK, B. (1998): *Interpretation of Fairy Tales. Danish Folklore in a European Perspective*. Hèlsinki: Suomalainen Tiedeakatemia/Academia Scientiarum Fennica, FF Communications 239
- JASON, H. (1975): *Ethnopoetics: A multilingual terminology*. Jerusalem: Israel Ethnographic Society.
- (1977). *Ethnopoetry: Form, Content, Function*. Bonn: Linguistica Biblica.
- (2000). *Motif, Type and Genre*. Helsinki: Suomalainen Tiedeakatemia.
- JOLLES, A. (1972): *Formes simples* [Títol or.: *Einfache Formen* (1930)]. Trad. de l'alemany d'Antoine Marie Buguet. París: Seuil.
- LÜTHI, M. (1992): *La fiaba popolare europea. Forma e natura* [Títol or.: *Das europäische Volksmärchen. Form und Wesen* (1947)]. Trad. de l'alemany de Marina Cometta. Milà: Mursia.
- METZGER, M. M.; MOMMSEN, K. (1981): *Fairy Tales as Ways of Knowing*. Berna, Frankfurt del Main, Las Vegas: Peter Lang.
- MIEDER, W. (2012): *Proverbs: A Handbook*. New York: Peter Lang.
- SHOJAEI KAWAN, C. (2011): «The Contemporary legend as a Cross-generic Genre». *Fabula* 52, 3/4: 250-266.
- SIMONSEN, M. (1984): *Le conte populaire*. París: PUF.
- THOMPSON, S. (1946): *The Folktale*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- VANARSDALE, D. W. (2014): *Chain letter evolution*, <<http://www.silcom.com/~barnowl/chain-letter/evolution.html>> [consulta: setembre 2015]

Llista 2

Fonts i autoritats catalanes

- AYATS I ABEYÀ, J. (2014): «Canvia la tecnologia o també canvia el pensament? Indicis de com es transforma la comunicació folklòrica en el trànsit als comportaments tecnològics». *Estudis de Literatura Oral Popular* 3: 29-35, <<http://revistes.udg.edu/index.php/elop>> [consulta: agost 2015].
- BOU, E. (dir.) (2000): *Nou diccionari de la literatura catalana*. Barcelona: Edicions 62.
- CONCA, M. (1987): *Paremiologia*. València: Servei de Publicacions de la Universitat de València.
- CONCA, M.; GUIA, J. (1996): *Els primers reculls de proverbis catalans*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- FERRÉ, G. (1991-1992): «Romanços i cançons», dins Direcció General d'Ordenació i Innovació educativa, *De la literatura popular a la literatura culta: Conferències*. Barcelona: Generalitat de Catalunya.
- GINARD, R. (1960): *El cançoner popular de Mallorca*. Palma de Mallorca: Editorial Moll.
- GRIMALT, J. A. (1978): «La catalogació de les rondalles de mossèn Alcover com a introducció a llur estudi». *Randa*, 7: 5-30.
- (1996): «Rondalles meravelloses». Dins Antoni M. ALCOVER, *Aplec de Rondalles Mallorquines d'en Jordi d'es Racó*, I. Moll: Mallorca.
- GUISCAFRÈ, J. (ed.) (2008): *El rondallari Aguiló. Transcripció, catalogació i estudi introductori*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- (2007): «El trobo: un gènere negligit en la construcció del cançoner», dins Jaume GUISCAFRÈ, Caterina VALRIU (eds.), *La poesia oral: Gèneres, funcionalitat i pervivència*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- (2013): «Reflexions a propòsit de l'«Anecdolari artanenc» de Rafel Ginard». *Estudis de Literatura Oral Popular* 2: 115-129.
- (2016): «El terme folklore als Països Catalans: de l'entusiasme a la desafecció». *Revista d'Etnologia de Catalunya* 41: 12-19.
- MARTÍ, J. (1996): *El folklorismo: Uso y abuso de la tradición*. Barcelona: Ronsel.
- MORET, H. (2000): «Sobre alguns aspectes conflictius en la classificació tipològica del cançoner popular», dins Joan MAS, Joan MIRALLES, Pere ROSSELLÓ (eds.), *Actes de l'Onzè col·loqui internacional de llengua i literatura catalanes, III*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat: 5-17.
- MUNAR I MUNAR, Felip (2001): *Manual del bon glosador. Tècniques, exercicis i glosades*. Palma: Edicions Documenta Balear.

- ND62LC (2000): «cançó tradicional», dins Enric BOU (dir.), *Nou diccionari de la literatura catalana*. Barcelona: Edicions 62: 129-131
- ORIOL, C. (1995): *El cançoner nadalenc català al Principat de Catalunya (1853-1951)*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- (2000a): «endevinalla», dins Enric BOU (dir.), *Nou diccionari de la literatura catalana*. Barcelona: Edicions 62: 236.
- (2000b): «llegenda», dins Enric BOU (dir.), *Nou diccionari de la literatura catalana*. Barcelona: Edicions 62: 393.
- (2000c): «proverbi», dins Enric BOU (dir.), *Nou diccionari de la literatura catalana*. Barcelona: Edicions 62: 596.
- (2002): *Introducció a l'etnopoètica. Teoria i formes de folklore en la cultura catalana*. Valls: Cossetània.
- (2006): «Ficcions autobiogràfiques: relats-broma en el folklore narratiu», dins Joan ARMANGUÉ I HERRERO (ed.), *La biografia popular: de l'hagiografia al gossip*. Càller: Arxiu de Tradicions de l'Alguer: 71-80.
- (2007): «Gèneres etnopoètics», dins Joan SOLER I AMIGÓ (dir.), *Tradicionari. 7. La narrativa popular*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana: 121-148.
- (2009): «Estudio y difusión de los cuentos populares. De los catálogos tipológicos a las bases de datos en Internet». *Tantàgora* 8: 6-11, <<http://revistatantagora.net/numeros-de-la-revista/>> [consulta: agost 2015].
- (2010a): «Introducció», dins Joan SOLER I AMIGÓ, *Joana Vidal, folklorista*. Valls: Cossetània.
- (2010b): «El caràcter universal y particular de los cuentos populares». *Tantàgora* 11: 10-14. En línia: <http://revistatantagora.net/numeros-de-la-revista/> [darrera consulta: agost de 2015].
- PERELLÓ, M. A. (2000): «Glosador», dins Enric BOU (dir.), *Nou diccionari de la literatura catalana*. Barcelona: Edicions 62: 326.
- PUJOL, J. M. (ed.) (1989): Pau BERTRAN I BROS, *El rondallari català*. Estudi preliminar i edició de Josep M. Pujol, Barcelona: Alta Fulla.
- (2013): Això era i no era. *Obra folklòrica de Josep M. Pujol*. Tarragona: Publicacions URV.
- ROMEU, J. (1993): *Estudis de lírica popular i lírica tradicional antigues*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- ROVIRÓ, I. (1992): «Aproximació a l'estudi de la comunicació folklòrica». *Ausa* 128-129: 71-104.
- (1994): «El folklore com a acte comunicatiu». *Revista d'etnologia de Catalunya* 4: 10-19.
- (2007): «El folklore i les formes col·loquials de la comunicació», dins Caterina VALRIU, Joan ARMANGUÉ I HERRERO (eds.), *Els gèneres etnopoètics: competència i actuació*. Càller: Arxiu de Tradicions de l'Alguer: 117-131.
- SERRÀ CAMPINS, A. (2000a): «Literatura oral», dins Enric BOU (dir.), *Nou diccionari de la literatura catalana*. Barcelona: Edicions 62: 388-391.
- (2000b): «Rondalla», dins Enric Bou (dir.), *Nou diccionari de la literatura catalana*. Barcelona: Edicions 62: 652-653.
- (2012): *Set estudis de literatura oral*. Palma: Lleonard Muntaner.
- SISTAC, D. (1997): *Les cançons de pandero o de tambor. Estudi i noves aportacions*. Lleida: Institut d'Estudis Ilerdencs.
- SOLER I AMIGÓ, J. (dir.) (2007): *Tradicionari. 7. La narrativa popular*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.
- TEMPORAL, J. (1998): *Galàxia Propp. Aspectes literaris i filosòfics de la rondalla meravellosa*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- (2014): *Rondalla meravellosa i filosofia: Una fonamentació antropológicoètica*. Manacor: Món de llibres.
- VALRIU LLINÀS, C. (2008): *Paraula viva. Articles sobre literatura oral*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- (2010): *Imaginari compartit. Estudis sobre literatura infantil i juvenil*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- VIOLANT RIBERA, R. (1990): *La rondalla i la llegenda. Contribució a l'estudi de la literatura folklòrica catalana*. Barcelona: Alta Fulla.

Llista 3

Repertoris lexicogràfics.¹

- AGUILÓ, M.(1988 [a, b], 1989 [a, b]): *Diccionari Aguiló*. 4 vols., Barcelona: Alta Fulla.
- ALADERN, J. [*pseud.* de Cosme Vidal] (1904 [I], 1905 [II], 1906 [III]): *Diccionari popular de la llengua catalana*. 3 vols. Barcelona: Francisco Baxarias, editor.
- Cercaterm*: Cercador terminològic del Termcat (Generalitat de Catalunya / IEC). En línia: <http://www.termcat.cat/> [darrera consulta: novembre de 2016].
- COROMINES, Joan(1980-1991): *Diccionario crítico etimológico castellano e hispánico*. Madrid: Gredos.
- (1980-1991): *Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana*. Barcelona: Curial.
- Diccionari català-valencià-balear*. Palma: Moll, < <http://dlc.iec.cat> > [consulta: novembre 2016].
- Diccionari de la llengua catalana*, 2a ed. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, < <http://dlc.iec.cat> > [consulta: novembre 2016].
- Diccionari del català contemporani: Diccionari descriptiu de la llengua catalana*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, <<http://dcc.iec.cat/ddcl/scripts/indexA.asp?ini=homenatge>> (també accés per < <http://dlc.iec.cat> > [consulta: novembre 2016].
- **Diccionari normatiu valencià*. València: Acadèmia Valenciana de la Llengua, <www.avl.gva.es/dnv> [consulta: novembre 2016].
- *FRANQUESA, M. (1998): *Diccionari de sinònims*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, <<http://www.enciclopedia.cat/search/obrad/GDLC>> [consulta: novembre 2016].
- **Gran Diccionari de la llengua catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana., <<http://www.enciclopedia.cat/search/obrad/GDLC>> [consulta: novembre 2016].
- JANÉ, A. (2015): *Diccionari de sinònims*, 3a ed. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans., <<http://sinonims.iec.cat/sobre.asp>> (també accés per < <http://dlc.iec.cat> > [consulta: novembre 2016].
- LABÈRNIA, P. (1864-65): *Diccionari de la llengua catalana*. 2 vols. 2a ed. Barcelona: Espasa y Companyia, editors.

¹Hi recorrem a l'asterisc volat per assenyalar el caràcter extern a l'IEC d'alguns repertoris contemporanis.